

SABIEDRISKO
PAKALPOJUMU
REGULĒŠANAS
KOMISIJA

KONSULTĀCIJU DOKUMENTS

**par sniegto elektronisko sakaru piekļuves
infrastruktūrai pakalpojumu vairumtirdzniecības
un mazumtirdzniecības cenu starpību**

**2017.gada 6.jūlijs
Rīga**

Ūnijas iela 45,
Rīga, LV-1039,
Latvija

T: +371 67097200
F: +371 67097277
E: sprk@sprk.gov.lv

www.sprk.gov.lv

SATURA RĀDĪTĀJS

I Konsultāciju dokumenta mērķis	3.lpp.
II Esošās situācijas apraksts	3.lpp.
III Iespējamie risinājumi	5.lpp.
IV Konsultācijas jautājumi	6.lpp
V Papildu informācija	9.lpp.

Pielikumā: Datne ar cenu starpības aprēķina tabulu uz 3 lpp.

I Konsultāciju dokumenta mērķis

Šī konsultāciju dokumenta (turpmāk – Dokuments) mērķis ir uzzināt tirgus dalībnieku viedokli par tirgus dalībnieku iespējām saņemt pakalpojumus saskaņā ar SIA "Lattelecom" atsaistītas piekļuves abonentlīnijai, tās daļai un gala posmam pakalpojumu pamatpiedāvājumu, SIA "Lattelecom" piekļuves datu plūsmai pakalpojumu pamatpiedāvājumu un SIA „Lattelecom” saistīto iekārtu kopīgas izmantošanas pakalpojumu pamatpiedāvājumu (turpmāk visi kopā – pamatpiedāvājumi)¹, lai Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) varētu izvērtēt nepieciešamos regulēšanas pasākumus.

Regulators Dokumentu ir sagatavojis un tirgus dalībnieku viedokļus apzina atbilstoši Regulatora 2011.gada 24.augusta lēmumam Nr.1/20 "Noteikumi par konsultāciju kārtību ar tirgus dalībniekiem elektronisko sakaru nozarē".

II Esošās situācijas apraksts

Regulatora 2016.gada 10.marta lēmums Nr.1/5 „Pietiekamas pakalpojumu cenu starpības aprēķināšanas metodika elektronisko sakaru nozarē” (turpmāk – Metodika) noteic kārtību, kādā Regulators aprēķina elektronisko sakaru komersanta, kuram ir būtiska ietekme tirgū un noteikta tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistība - neveidot nepietiekamu cenu starpību (turpmāk – komersants), galalietotājam noteikto elektronisko sakaru pakalpojumu mazumtirdzniecības un vairumtirdzniecības pakalpojumu cenu starpību.

Atbilstoši Metodikai:

1. Regulators aprēķina komersanta mazumtirdzniecības un vairumtirdzniecības pakalpojumu cenu starpību (turpmāk – Cenu starpība);
2. Komersants nosaka un līdz 2016.gada 15.jūnijam iesniedz Regulatoram kopējo abonentu skaitu un ieņēmumus galalietotājiem sniegto tarifu plānam, kuram bija lielākais abonentu skaits (turpmāk – virzošais produkts) katrā elektronisko sakaru pakalpojumu grupā;
3. Regulators aprēķina katra virzošā produkta vidējo tarifu - mazumtirdzniecības cenu;

---

¹ <https://www.lattelecom.lv/par-lattelecom/citi/regulejosa-vide>

4. Regulators aprēķina kāda, atbilstoši komersanta pamatpiedāvājumos publicētajiem tarifiem, būtu cita elektronisko sakaru komersanta maksa par komersanta sniegtajiem pakalpojumiem, lai nodrošinātu savam galalietotājam elektronisko sakaru pakalpojumu, kas līdzvērtīgs komersanta virzošajam produktam;

5. Regulators triju mēnešu laikā pēc noteiktās informācijas saņemšanas aprēķina Cenu starpību katram Metodikā noteiktajam piekļuves veidam;

6. Cenu starpība nav pietiekama, ja Regulatora aprēķinātā Cenu starpība ir negatīva.

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Lattelecom" (turpmāk SIA "Lattelecom") Metodikas 2. un 3.punktā noteikto informāciju iesniedza 2016.gada 18.jūlijā.

Regulators ir aprēķinājis Cenu starpību katram Metodikas 8.punktā noteiktajam piekļuves veidam.

Atsevišķu piekļuves elementu ierīkošanas un nomas maksa tiek noteikta pēc vienošanās ar elektronisko sakaru komersantu, un Cenu starpības aprēķinā nav ņemta vērā.

Cenu starpības noteikšanai Regulators izdarīja šādus pieņēmumus:

- izpētes un ierīkošanas maksas, kas attiecas uz konkrētu lietotāju, tiek izdalītas uz visu maksimāli pieļaujamo terminētā līguma darbības termiņu - 24 mēnešiem;
- SIA "Lattelecom" pamatpiedāvājumu pakalpojumi tiek izmantoti, lai sniegtu elektronisko sakaru pakalpojumus 20 abonentiem.

Pie šādiem pieņēmumiem Cenu starpība visiem pakalpojumu veidiem, izvērtējot visus piekļuves veidus un tehniskos risinājumus, ir negatīva.

Izdarot pieņēmumu, ka SIA "Lattelecom" pamatpiedāvājumu pakalpojumi tiek izmantoti elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanai 200 un vairāk abonentiem, Cenu starpība apvienotiem 2 vai 3 pakalpojumu komplektiem atsevišķiem piekļuves veidiem vairs nav negatīva, bet nav pietiekama, lai segtu cita elektronisko sakaru komersanta izmaksas, kas saistītas ar elektronisko sakaru pakalpojuma nodrošināšanu abonentam, ieskaitot samērīgu peļņu.

Regulators aprēķināja Cenu starpību un Regulatora 2016.gada 13.oktobra padomes sēdē apstiprināja ziņojumu „Ziņojums par mazumtirdzniecības un vairumtirdzniecības pakalpojumu cenu starpības aprēķināšanas rezultātiem” (turpmāk – Ziņojums).

Regulators nosūtīja SIA "Lattelecom" Ziņojumu un aprēķinu datni. 2017.gada 27.janvārī SIA "Lattelecom" atsūtīja precizētus datus par virzošo produktu abonentu skaitu un ieņēmumiem.

Regulators, ņemot vērā SIA "Lattelecom" iesniegtos datus, atkārtoti aprēķināja Cenu starpību. Sarakstē ar SIA "Lattelecom" notika viedokļu apmaiņa par abonentu skaitu un "dzīves cikla" ilgumu, sāncensības koeficientu un piemērotākajiem tehniskajiem risinājumiem pakalpojumu sniegšanai.

Tomēr arī ar šiem strīdīgajiem SIA "Lattelecom" pieņēmumiem vairumtirdzniecības cenas ir augstākas kā mazumtirdzniecības cenas. Lai iegūtu pietiekamu Cenu starpību, pamatpiedāvājumu cenas jāsamazina par 35-55%.

III Iespējamie risinājumi

Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 42.pantu:

1) Regulators, ņemot vērā tirgus analīzes rezultātus, var elektronisko sakaru komersantam ar būtisku ietekmi tirgū noteikt, grozīt vai atcelt piekļuves vai starpsavienojumu tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības (tajā skaitā pienākumu tuvināt tarifus izmaksām un prasības attiecībā uz izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas sistēmu). Uzliekot šādas saistības, Regulators ņem vērā attiecīgā komersanta investīcijas un ļauj tam gūt samērīgu peļņu no piekļuves vai starpsavienojumu nodrošināšanā ieguldītā kapitāla atbilstoši saistītajiem riskiem.

2) Ja elektronisko sakaru komersantam ir pienākums tuvināt tarifus izmaksām, tad tam jāpierāda Regulatoram, ka tarifi ir balstīti uz pamatotām izmaksām, ņemot vērā peļņu par veiktajām investīcijām. Regulators izmaksu aprēķināšanai var izmantot arī citādas metodes, nevis tās, kuras izmantojis elektronisko sakaru komersants, kā arī pietiekamu vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības pakalpojumu cenu starpības aprēķināšanas metodiku. Regulators var pieprasīt, lai elektronisko sakaru komersants sniedz savu tarifu un izmaksu pamatojumu. Ja Regulators konstatē, ka tarifā iekļautās izmaksas nav pamatotas vai tarifi nav tuvināti izmaksām, tas ir tiesīgs apturēt šo tarifu piemērošanu un noteikt tarifu augšējo robežu vai arī uzdot elektronisko sakaru komersantam koriģēt tarifus.

3) Elektronisko sakaru komersantam ar būtisku ietekmi tirgū, kuram noteikta piekļuves vai starpsavienojumu tarifu regulēšanas saistība, Regulators var apturēt šo tarifu piemērošanu un noteikt tarifu augšējo robežu vai arī uzdot elektronisko sakaru

komersantam koriģēt tarifus, ja Regulators konstatē, ka nav lietderīgi un samērīgi šim elektronisko sakaru komersantam piemērot izmaksu aprēķināšanas saistības (tajā skaitā pienākumu tuvināt tarifus izmaksām un prasības attiecībā uz izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas sistēmu) un šā likuma 42.panta trešo daļu. Regulators, nosakot tarifu augšējo robežu vai arī uzdodot koriģēt tarifus, tos nebalsta uz tāda elektronisko sakaru komersanta elektronisko sakaru pakalpojuma sniegšanas izmaksām un rentabilitāti, kuram nav piemērotas izmaksu aprēķināšanas saistības un šā panta trešā daļa. Regulators, nosakot tarifu augšējo robežu vai uzdodot koriģēt tarifu, var izmantot salīdzinošo novērtēšanu un analīzi, informāciju par izmaksām, kas rodas, sniedzot elektronisko sakaru pakalpojumu visefektīvākajā veidā un izmantojot jaunākās pieejamās tehnoloģijas, kā arī izmaksu aprēķināšanas modeļus un citas metodes. Ja mainās visefektīvākajā veidā sniegtā elektronisko sakaru pakalpojuma izmaksas, Regulators var pārskatīt tarifu augšējo robežu vai uzdot koriģēt tarifu.

Regulators, nosūtot Ziņojumu SIA "Lattelecom", piedāvāja veikt izmaiņas pamatpiedāvājumos, lai novērstu Ziņojumā konstatēto nepietiekamo Cenu starpību.

SIA "Lattelecom" šādas izmaiņas nav veicis.

Lai novērstu nepietiekamo Cenu starpību, Regulators plāno īstenot kādu no iepriekš minētajiem regulēšanas pasākumiem.

IV Konsultācijas jautājumi

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija lūdz sniegt atbildes uz šādiem jautājumiem.

1. Konsultāciju dokumenta pielikumā ir datne ar cenu starpības aprēķina tabulu. Cik lieli izdevumi papildus cenu starpības aprēķina tabulā atspoguļotajiem vēl nepieciešami, lai abonentam varētu sniegt:

a. balss telefonijas pakalpojumu

20%	30%	40%	Cits

b. publisko interneta piekļuves pakalpojumu

20%	30%	40%	Cits

c. radio vai televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojumu publiskajos elektronisko sakaru tīklos

20%	30%	40%	Cits

2. Kurus pamatpiedāvājumu elementus komersants gribētu izmantot, ja pamatpiedāvājumu noteikumi būtu pieņemami:

3. Kādas tehnoloģijas abonentlīnijas un to gala posmi ir vispiemērotākās dažādu elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanai?

Vara pāris	AF josla	FTTH VULA	FTTB VULA	FTTH	FTTB

4. Kādas ir vidējās būvniecības izmaksas (*euro/m*) 100 metru kabeļu kanalizācijas posmam ar divām 100 mm caurulēm un divām akām apdzīvotā vietā, ja jāveic ielas seguma atjaunošana? Norādiet izmantotos materiālus un tehnoloģijas.

5. Kā komersants aprēķinātu viena kabeļa izvietojuma vietas savā kabeļu kanalizācijā nomas maksu 100 metru posmam, pieņemot, ka kanalizācijas būvniecības izmaksas ir 40 *euro/m* un pieejamā ietilpība ir 7 kabeļi?

6. Kāda ir komersanta izmantotās elektronisko sakaru tīkla pabeigšanas iekārtas (NTU) vidējā cena?

7. Vai komersants ir veicis sarunas ar SIA "Lattelecom" par pamatpiedāvājumā noteikto pakalpojumu izmantošanu?

8. Kāpēc netika noslēgts līgums par pamatpiedāvājumu pakalpojumu izmantošanu?

9. Kādi iemesli vēl, izņemot cenu, traucē izmantot SIA "Lattelecom" pamatpiedāvājumā noteiktos pakalpojumus?

10. Kāds SIA "Lattelecom" pamatpiedāvājumos ietvertu pakalpojumu cenas samazinājums būtu pietiekams, lai komersantam būtu komerciāli izdevīgi izmantot šos pakalpojumus?

Pakalpojumi	20%	30%	40%	Cits
IT rīka noma				
Teorētiskā izpēte				
Praktiskā izpēte				
Kanalizācijas posma līdz 100m noma				
Kanalizācijas posma virs 100m noma				
Piekļuves abonentlīnijai, tās daļai un gala posmam noma				
Piekļuves datu plūsmai noma				
Atvilces noma				
Cits pakalpojums				

11. Vai esat informēti par IT rīka funkcionalitāti?

12. Kādi pakalpojumi nav iekļauti pamatpiedāvājumos, bet būtu nepieciešami?

V Papildu informācija

Priekšlikumus, komentārus un atbildes uz jautājumiem Regulators lūdz iesniegt rakstveidā, kā arī elektroniskā formā, nosūtot tos uz elektroniskā pasta adresi sprk@sprk.gov.lv līdz 2017.gada 11.augustam. Ierobežotas pieejamības informācijas gadījumā lūdzam to norādīt un pievienot šo informāciju atsevišķā pielikumā.

Priekšsēdētājs

R.Irklis